

OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

I. Autor: Kateřina Petražová

Název: Nízkonákladové a nenákladové trestání v experimentech s veřejnými statky

II. Cíl práce a jeho naplnění

Předložená diplomová práce se zabývá jedním z potenciálních faktorů, které mohou napomoci, či naopak zabránit, dobrovolné spolupráci. Odkazuje na tradiční problém koordinace a konfliktu mezi soukromým a kolektivním zájmem.

Práce velmi dobře navazuje nejen na výzkum prováděný na oborové katedře, ale i na aktuální trendy v oblasti veřejné ekonomie, resp. experimentální ekonomie. Autorka si zvolila za cíl posoudit potenciál, který s sebou přináší nenákladové, či nízkonákladové trestání při nastolování dlouhodobé spolupráce.

Lze konstatovat, že se autorce podařilo cíl práce naplnit. Z jejího textu je zřejmá schopnost zvládnout nejen metodu ekonomického experimentu, ale i prezentaci a komentář jeho výsledků. Práce sice není prosta některých drobných prohřešků, nicméně se jedná o velmi kvalitní diplomovou práci.

III. Obsahové zpracování a přístup k řešení práce

Za jednu z hlavních slabín práce považuji nedotaženost struktury práce, či spíše její nedodržení. Autorka vcelku logicky postupuje od obecných teoretických modelů k formulaci hypotézy a vyvození konkrétního experimentálního designu. Na této cestě se jí však nepodařilo udržet dostatečný přehled a nadhled.

Už první kapitola kombinuje „povinné“ penzum úvodních poznatků (definice veřejného statku, modely apod.) s nelogicky zařazenými modely teorie her. Tyto modely nejsou navíc v práci dále využívány ani dokonce komentovány.

I druhá kapitola začíná poněkud extenzivním popisem historie experimentální ekonomie. Jádrem této kapitoly a vlastně i celé teoretické části by pak měla být část 2.6. Zde se však autorce nepodařilo získat dostatečný nadhled. Ač je zjevné, že při zpracování práce prostudovala celou řadu pramenů, jejich zařazení do textu nepůsobí organicky. Méně poučený čtenář se v množství pramenů nejen příliš neorientuje, ale nejspíše ani nepochopí, jak přesně mechanismu nízkonákladového trestání funguje a jak jej lze experimentálně aplikovat.

Třetí kapitola popisuje experimentální design, včetně experimentů, které byly autorce inspirací. Ačkoli i zde by textu pomohla větší integrita (zejména část 3.1 a 3.2), vymezení hypotéz a zdůvodnění výběru subjektů je naopak nutno ocenit.

Stejně tak se autorce povedlo velmi dobře a poučeně prezentovat výsledky výzkumu. Je zjevné, že práce s daty a jejich prezentace patří mezi její silné stránky.

IV. Formální náležitosti práce a úprava

Formální úroveň předložené práce je dobrá. Práce je psána kultivovaným jazykem, na uváděné zdroje je odkazováno. Ruší pouze extenzivní formát odkazů v podobě plných citací.

V. Připomínky k práci

K práci mám několik dalších připomínek. Z nejvýznamnějších uvádím následující:

- Nejsem si jist překladem slova „chicken“ ve zmiňované chicken game. I z kontextu je pravděpodobnější český výraz *zbabělec*.
- Podkapitoly 2.6.1 a 2.6.2 vycházejí z poměrně letitých zdrojů, přičemž nepochybně existují aktuálnější publikace.
- Str. 27, poslední odst. – asi by bylo vhodnější jej odlišit a uvést jako ilustrační příklad.
- Str. 28 – autorka zmiňuje, že vychází z Fehr, Gächter (2000), ale tento zdroj v práci nijak nekommentuje.
- První odst. části 4.1 opakuje již jednou napsané charakteristiky.
- Str. 41, poslední odst. – citované tvrzení v Špalek (2011) se vztahuje k jinému než diskutovanému designu hry.
- Je škoda, že se autorka nepokusila více porovnat své výsledky s výsledky jiných, zejména těch vzorových, experimentů.

VI. Otázky doporučené k bližšímu vysvětlení při obhajobě

- (1) Do jaké míry mohlo výsledky Vašich experimentů ovlivnit využití *face to face* podoby experimentu (oproti tradičnější počítačové podobě)? A která z podob je, podle Vás, blíže realitě?
- (2) Vámi vybraní účastníci z řad „zaměstnanců“ byli vesměs zaměstnanci v jednom konkrétním sektoru. Domníváte se, že by jejich chování v experimentu mohlo být nějakým způsobem ovlivněno tímto výběrem? Tj. nepřitahuje bankovní sektor určitý typ (méně kooperativních) jedinců?

VII. Závěr

Konstatuji, že předložená Kateřiny Petražové splňuje obsahové i formální nároky na závěrečné práce kladené. Neshledávám ji plagiátem, ani mi není známo, že by se autorka plagiátorství dopustila.

I přes výše zmíněné připomínky považuji předloženou práci za velmi kvalitní zprávu o provedeném výzkumu. Autorka prokázala nejen schopnost samostatného výzkumu, ale dokázala jej i poměrně dobře prezentovat.

Práci navrhuji hodnotit stupněm C (dobře).

Doc. Mgr. Jiří Špalek, Ph.D.

V Brně dne 26. ledna 2015.

Klasifikační stupnice odpovídá zásadám ECTS a má tyto stupně:

Stupeň	označení	hodnota	stupeň	označení	hodnota
Výborně	A	1	Uspokojivě	D	2,5
Velmi dobře	B	1,5	Vyhovující	E	3
Dobře	C	2	Nevyhovující	F	4

